

»Tað er sera vandamikið fyri okkara fólkaræði, at ein flokkur tekur patent upp á Gud og tey kristnu virðini. Tey eigur ongín patent upp á«

tað at virða rættin hjá øllum at siga sína hugsan og at fylkjast um síni sjónarmið ikki er tað sama sum, at ein altíð tekur undir við øllum teirra sjónarmiðum.

Og tað ber til at siga, at eisini talu- og framsøgufrælsið og rætturin at fylkjast, sum eru so hámett rættindi í okkara parti av heiminum, eisini byggja á kristin virði.

Theodor E. D. Olsen vísir til kendu orðini, sum ofta verða lögð í munnin á gitna franska heimspekinginum og samfelagsrevsaranum Voltaire: »Eg eri ósamdur í tí, tú sigur, men eg vil til mín deyða verja tín rætt at siga tað«.

– Gamaní eru hasi orðini vorðin til í 1700-talinum undan fronsku revolusjónini, men tey byggja eisini á kristin virði, skilt á tann hátt, at tey neyvan høvdu verið søgd í einum landi, ið ikki frammanundan gjøgnum øldir hevði ment seg við stóði í kristnum virðum, sigur Theodor E. D. Olsen.

Patent upp á Gud

Jenis av Rana tekur í greinini á in.fo ongi fyrivarni, sum til dømis at siga, at hann bert úttalar seg vegna seg sjálvan. Hann er løgtingslimur og formaður í sínum flokki, og tí verða orð hansara eisini uppfatað sum stóða floksins.

– Tað er sera vandamikið fyri okkara fólkaræði, at ein flokkur tekur patent upp á Gud og tey kristnu virðini. Tey eigur ongín patent upp á, og júst tí er tað so týðningarmikið, at vit geva rúm fyri øllum røddum.

– Men her er so talan um ein politiskan flokk, sum vil hava samfelagið at koma við beinleiðis inntrivum ímóti einum felagsskapi, og sigur seg hava tey kristnu virðini sum alibi. Tá haldi eg, at vit kunnu seta mótspurningar, sum til dømis, um tað at leggja eftir einum ávisum samfelagsbólki hoyrir til tað kristna virðisgrundarlagið. Tað haldi eg ikki, at tað ger, sigur Theodor E. D. Olsen.

Kirkjan er vit øll

Hann er prestur í føroysku Fólkakirkjun, sum eisini er okkara lógarfesta tjóðarkirkja.

Men eins væl og samfelagið hevur skyldur móttvegis kirkjuni, hevur hon so ikki eisini skyldur móttvegis samfelagnum – eitt nú at koma við ávaringum, um kristin virði verða gingin ov nær?

– Kirkjan hevur nakrar skyldur, men hon kann sum sagt ikki hava nakra konkreta meining sjálv, tað kunnu bert einstaklingarnir – prestar, bispar, limir í Fólkakirkjuni – í henni hava.

– Talu- og framsøgufrælsið er friðhalgað, eisini tá tað ræður um kirkjufólk og prestar. Men tað er fyrri egna rokning, tí tað er munur á at skriva eitt lesarabrev og so at siga okkurt av prædikustólinum. Kirkjan er vit øll, ikki nakar einstakur prestur ella bispar. Tí kann ongín koma við útsøgnum ella taka patent upp á Gud ella kristin virði og siga, at hetta

heldur kirkjan, sigur Theodor E. D. Olsen.

Rætt at tala at

Sjálvur heldur hann, at tað avgjørt er í lagi hjá bæði leikum og lærdum at tala at, um ein heldur, at virðisgrundarlagið undir einum samfelag verður gingið ov nær.

– Tað hava vit eisini upplivað, at prestar hava gjørt av prædikustólinum, men eisini tá er tað fyri prestsins egna rokning, sigur Theodor E. D. Olsen.

Men viðvíkjandi herferðini ímóti LGBT-skrúðgonguni er tað Jenis av Rana sjálvur, sum ger seg inn á grundleggjandi virði í samfelagnum – rættinum at fylkjast – heldur hann.

– Hann vísir teimum samkyndu og øllum hinum í LGBT út um bøgardarnar. Tað er ikki í Jesu anda, og tað er heldur ikki í samsvar við grundhugsanina undir fólkaræðinum. Vit kunnu av røttum spyrja, hvør verður so tann næsti, ið skal útihýsast. Og soleiðis kunnu vit blíva við. Vit kunnu eisini spurt Jenis av Rana, hvat hann hevði hildið um at verið vístur út á Karlamagnusarbreyt við sínum hugsanum, sigur Theodor E. D. Olsen.

Hoyvíksprestur vísir til kenda týska prestin Martin Niemöller, sum vegna sína móttøðu móti nasismuni undir Seinna Heimsbardaga endaði í týsku konsentrasjónsleguni í Sachsenhausen, og sum í hesi kendu yrking lýsti, hvat hendir, um ongín talar at kúgandi valdshavarum:

»Fyrst komu teir eftir kommunistunum, men eg mótmælti ikki, eg var jú ikki kommunistur.

Tá teir komu eftir fakfelagsformonnunum, mótmælti eg ikki, eg var jú ikki fakfelagsmaður.

Tá teir stongdu sosialistarnar inni, mótmælti eg ikki, tí eg var jú ikki sosialistur.

Tá teir stongdu jødarnar inni, mótmælti eg ikki, tí eg var jú ikki jødi.

Tá teir komu eftir mæ, var ongín eftir at mótmæla.«

Við í LGBT-skrúðgongu

Tó at Theodor E. D. Olsen tekur trúarjáttanina og sítt prestalyfti í stórum álvara, so hevur hann ongar trupulleikar av, at LGBT gongur skruðgongu beint undan ólavssøku at varpa ljós á síni seráhugamál.

– Sjálvandi skulu tey sleppa tað, tí vit kunnu ikki banna fólk at savnast, ið ikki hava í hyggju at gera nakað ólógligt. Eg gangi sjálvur í sjálvari ólavssøkurskrúðgonguni saman við einari rúgvu av fólk, sum eg ikki altíð eri samdur við, og tað er ongín trupulleiki, sigur hann.

Um hann sjálvur verður við í LGBT-skrúðgonguni hesaferð, veit hann ikki enn.

– Eg havi ongantíð verið við enn, tí eg altíð havi verið upptikin av kirkjuligum gerningum, til dømis brúðleypum, meðan skruðgongan hevur verið, sigur Theodor E. D. Olsen, prestur.

POST@SOSIALURIN.FO

Aki Bertholdsen 06.07.2015 (08:54)

Samkynd skruðgonga á ólavssøku skal bannast

LGBT eigur ikki at sleppa at ganga skruðgongu í miðbýnum í Havn á Ólavssøku.

Tað heldur Jenis av Rana, formaður í Miðflokkinum.

Tað var í grein á in.fo mánadagin, at Jenis av Rana, løgtingslimur og formaður Miðflokksins, legði LGBT undir at gera seg inn á virðini undir føroyska samfelagnum og samanbar virksemið hjá felagsskapinum við tað hjá Sea Shepherd.